

Zjawisko Cyberprzemocy

Czym jest Cyberprzemoc?

Cyberprzemoc to przemoc przy użyciu urządzeń elektronicznych, najczęściej są to telefon lub komputer. Ten rodzaj przemocy bywa również określany jako nękanie, dręczenie, prześladowanie innych w Internecie lub cyberbullying. Cyberprzemoc podobnie do przemocy tradycyjnej cechuje regularne, podejmowane z pełną premedytacją działanie wobec osoby słabszej, która nie może się bronić. Sytuacja związana z nauką zdalną, lockdownami wpłynęła na to, że dzieci oraz młodzież coraz więcej swojego czasu spędzają przy komputerze lub w sieci. Postępujący rozwój technologii informatycznej oraz coraz łatwiejszy dostęp do Internetu wpłynęły na życie zarówno osób dorosłych, jak i dzieci. Niesie to za sobą wiele zalet, min. możliwość szybkiego załatwienia spraw bez wychodzenia z domu, zakupy online, dostęp do informacji, poznawanie nowych ludzi oraz rozwijanie swoich pasji. Jednak korzystanie przez dzieci, młodzież czy też osoby dorosłe z urządzeń elektronicznych niesie ze sobą wiele zagrożeń, do których zaliczyć można również zjawisko cyberprzemocy.

Najczęściej występujące formy cyberprzemocy:

- agresja słowna (np. ośmieszanie innych w komentarzach, wyzywanie poprzez komunikatory),
- publikowanie przerobionych zdjęć innych osób w celu ich ośmieszenia,
- publikowanie przykrych lub ośmieszających komentarzy na profilach innych osób,
- szantażowanie,
- włamywanie na się czyjeś konto oraz podszywanie się pod kogoś,
- wykluczanie osoby z grona internetowych znajomych,
- ignorowanie czyjejs działalności w internecie.

Skala zjawiska Cyberprzemocy

Na świecie naukowcy prowadzą badania na temat korzystania przez dzieci i młodzież z urządzeń elektronicznych i Internetu. Obecnie rzadko się zdarza, żeby nastolatki nie miały dostępu do Internetu. Badania pokazują, że bycie w sobie jest dla współczesnych dzieci bardzo ważnym aspektem życia. Według ogólnopolskich badań przeprowadzonych w 2016 roku przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową we współpracy z Fundacją Pedagogium i Ośrodkiem Sondaży Społecznych Opinia 93,4% młodzieży gimnazjalnej oraz licealnej nie korzysta z internetu przy pomocy stacjonarnego komputera. Badania pokazały, że Internet w przypadku 90,6% nastolatków służy do podtrzymywania relacji ze znajomymi.

Dane opublikowane w raporcie „Nastolatki 3.0” z 2020 roku pokazują, że 75% rodziców uważa, że ich dzieci nie spotkały się z przemocą w internecie, z kolei 15% twierdzi, że nie posiada wiedzy w tym temacie. Spory odsetek dzieci, a więc 23% twierdzi, że doświadczyli takiego zachowania, a 10% rodziców zdaje sobie z tego sprawę. Badania pokazują, że mały zakres wiedzy dorosłych na temat przemocy internetowej jakiej doświadczają ich dzieci może wynikać z niskiej świadomości zagrożenia jakim jest cyberprzemoc.

Badanie pokazało również, z jakimi formami cyberprzemocy najczęściej spotyka się młodzież w sieci:

- Ośmieszenie, upokarzania ich znajomych (58,1%) lub ich samych (19,4%).
- Straszenia ich znajomych przy pomocy internetu (34,2%) lub ich samych (13,6%).
- Szantażowanie ich znajomych (24,4%) lub ich samych (11,1%).
- Wyzywania ich znajomych za pośrednictwem Internetu (59,7%) lub ich samych (32,2%).
- Podszywania się pod ich znajomych (40,5%) lub pod ich samych (12,6%).
- Rozpowszechnianie kompromitujących materiałów na temat ich znajomego (33,3%) lub ich samych (12,4%).

Większość ankietowanych, którzy doświadczyli cyberprzemocy nie podzieliła się tym z innymi osobami (39%). Prawie 21% ankietowanych agresywne zachowania zgłosiła do administratorów sieci. Rodziców o przemocy internetowej poinformowało zaledwie 19,4% młodzieży. Pomocy u kolegi w związku z doświadczaną przemocą poszukiwało 17,9 badanych.

Po czym rozpoznać, że dziecko może doświadczać cyberprzemocy?

- Dziecko lub nastolatek zaczyna unikać szkoły, szuka wymówek, aby za wszelką cenę pozostać w domu.
- Zaczyna unikać kontaktów z kolegami/koleżankami lub zmienia się jego zachowanie (np. wdaje się w kłótnie lub bójki).
- Dziecko lub nastolatek przestaje korzystać z mediów społecznościowych, ogranicza korzystanie z telefonu.
- Obsesyjnie w dużym napięciu sprawdza wiadomości w telefonie czy też na komunikatorach.
- U dziecka/nastolatka pojawiają się u zmiany nastroju oraz w zachowania.

Jeśli zauważymy wymienione powyżej objawy, porozmawiamy z dzieckiem. Starajmy się wysłuchać oraz wspierać bez oceniania. W sytuacji, gdy zachowanie dziecka zacznie nas niepokoić, skontaktujemy się z instytucjami, które udzielą dziecku potrzebnego wsparcia.

Materiały źródłowe

https://cyberprofilaktyka.pl/blog/cyberprzemoc--czym-jest-i-jak-rozmawiac-o-niej-z-dzieckiem_i27.html

<https://www.niebieskaLinia.pl/aktualnosci/aktualnosci/cyberprzemoc-rodzaje-skala-zjawiska-profilaktyka-material-z-cyklu-ekspert-radzi>

Artykuł przygotował: Mariusz Wielgus